

โครงการปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาอุทศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ภูมิภาค
ภาคเรียนที่ 1/2548

2507501 ปรัชญาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น 3(2-2-3)
(Philosophy in Local Research and Development)

อาจารย์ประจำวิชา 1. ศ.ดร.เสรี พงศ์พิศ (4 สัปดาห์)
2. ผศ.ดร.บัญชา แก้วส่อง (6 สัปดาห์)
3. ดร.ปรีชา อุยตระกูล (6 สัปดาห์)
ผศ. ดร.ภัทรธิรา ผลงาม อาจารย์ผู้รับผิดชอบประจำวิชา

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาปรัชญา แนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นรวมทั้งการนำกระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเทคนิค หลักการและกระบวนการวิจัย รูปแบบต่างๆ โดยใช้แนวคิด ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อให้สามารถนำระเบียบวิธีการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ศึกษาการออกแบบวางแผนการวิจัยรูปแบบต่างๆ การนำแผนการวิจัยไปทดลองใช้จริงกับท้องถิ่น และการเขียนรายงานการวิจัยที่ได้ทดลองปฏิบัติจริง การพัฒนาเทคนิควิธีการวิจัยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ความต้องการการพัฒนาและการแก้ปัญหาของท้องถิ่นที่แท้จริง

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาปรัชญา และแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งหลักการและกระบวนการวิจัยรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ เพื่อให้มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของท้องถิ่น และศึกษาการออกแบบวางแผนการวิจัยรูปแบบต่างๆ

2.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากการจบบทเรียน ผู้เรียนสามารถ

- 1) อธิบายปรัชญา และแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยท้องถิ่นได้
- 2) มีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการวิจัยรูปแบบต่างๆ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 3) สามารถนำระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
- 4) สามารถออกแบบแผนการวิจัยรูปแบบต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
- 5) สามารถพัฒนาเทคนิควิธีการวิจัย ให้เหมาะสมกับความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น

3. วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การบรรยาย
2. การศึกษา ค้นคว้า ด้วยตนเอง
3. การปฏิบัติ ออกแบบ วางแผนการวิจัยในท้องถิ่น
4. นำแผนการวิจัยสู่การปฏิบัติในท้องถิ่น
5. การนำเสนอผลการปฏิบัติ

4. เนื้อหาและเวลาที่ใช้

สัปดาห์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียน	ผู้สอน
1-2 (11 มิ.ย. 48) 09.00-16.00 น.	แนะนำ เนื้อหาวิชาขอบเขตของการศึกษาและการมอบหมายงาน 1. ปรัชญาและแนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น 2. การนำกระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาท้องถิ่น	- ชี้แจงในชั้นเรียน - บรรยาย	ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม ศ.ดร.เสรี พงษ์พิศ
3-4 (12 มิ.ย. 48) 09.00-16.00 น.	2. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ - กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ - ขั้นตอนกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ ปัญหาการวิจัย ตัวแปร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ฯลฯ	- บรรยาย - สรุป ทบทวน ระเบียบวิธีวิจัย	ผศ.ดร.บัญญัติ แก้วส่อง ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม

สัปดาห์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	ผู้สอน
5-6 (18 มิ.ย. 48) 09.00-16.00 น.	3. การประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น - การวิจัยเชิงสำรวจชุมชน ฯลฯ	- บรรยายในชั้นเรียน - อภิปรายร่วมกัน	ผศ.ดร.บัญญัติ แก้วส่อง
7-8 (19 มิ.ย. 48) 09.00-16.00 น.	4. หลักการและกระบวนการวิจัย - เทคนิค หลักการ และกระบวนการวิจัยแบบต่าง ๆ - วิเคราะห์เทคนิค และกระบวนการวิจัยรูปแบบต่าง ๆ	- บรรยาย - ศึกษา ค้นคว้างานวิจัย	ดร.ปรีชา อุตระกุล ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม
9-10 (9 ก.ค. 48) 09.00-16.00 น.	5. การออกแบบการวิจัย 6. การวางแผนการวิจัยรูปแบบต่างๆ	บรรยาย	ผศ.ดร.บัญญัติ แก้วส่อง ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม
11-12 (23 ก.ค.48) 09.00-16.00 น.	7. การออกแบบการวิจัย ในท้องถิ่น /องค์กรของตน	- นักศึกษาออกแบบการวิจัย - นักศึกษานำเสนอแบบแผนการวิจัยหน้าชั้นเรียน	ดร.ปรีชา อุตระกุล ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม
13-14 (6 ส.ค. 48) 09.00-16.00 น.	8. แบบแผนการวิจัยในท้องถิ่น 9. เทคนิคการเลือกแบบแผนการวิจัยที่เหมาะสมกับสภาพของปัญหาในท้องถิ่น	- บรรยาย	ศ.ดร.เสรี พงศ์พิศ ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม
15-16 (20 ส.ค. 48) 09.00-16.00 น.	10. การพัฒนาเทคนิคการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาท้องถิ่น (การพัฒนาเทคนิคจากผลที่ได้จากการปฏิบัติในท้องถิ่น)	- มอบหมายให้ นศ.พัฒนาเทคนิคการวิจัยและนำเสนอหน้าชั้นเรียน - นศ.นำเสนอผลการวิจัยในท้องถิ่น	ดร.ปรีชา อุตระกุล ผศ.ดร.ภัทรธิดา ผลงาม

5. การวัดผลและประเมินผล

5.1 การวัดผลระหว่างภาคเรียน (60%)

1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	10%
2) การออกแบบการวิจัยที่เหมาะสมในท้องถิ่น	20%
3) การนำเสนอผลการนำแผนการวิจัยสู่การปฏิบัติในท้องถิ่น	30%

5.2 การวัดผลปลายภาคเรียน (40%)

6. งานที่มอบหมายให้ทำ

6.1 ศึกษาค้นคว้า แบบแผนการวิจัย เพื่อออกแบบการวิจัย ในท้องถิ่น (20 %)

6.2 รายงานผลการนำแผนการวิจัยสู่การปฏิบัติ (30 %)

7. หนังสืออ่านเพิ่มเติม

นิตยา ชูโต. การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ็น.การพิมพ์, 2540.

บัณฑิตศึกษา. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา. สถาบันราชภัฏเลย : เลย, 2546.

เบญจา ขอดดำเนิน – แอ๊ดดิคส์และคณะ. การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : พี.เอ็น.การพิมพ์, 2543.

บุญสม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น, 2535.

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

ประเวศ ะสี. ปัญญาเพื่อการพัฒนาประเทศ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการนักวิชาการเพื่อการพัฒนา

ประเทศครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์, 2547.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

ไพฑูรย์ สันลารัตน์. การวิจัยทางการศึกษา : หลักและวิธีการสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2538.

ภัทรธิดา ผลงาม. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. เลย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2547.

รวีวรรณ อินตระกุล. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ลาดกระบัง, 2538.

- วิทยากร เชียงกุล. ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2543.
- วิเชียร เกตสิงห์. คู่มือการวิจัย : การวิจัยเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : 2537.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ). การวิจัยเชิงนโยบาย : **รูปลักษณะใหม่ของการกำหนดอนาคต.**
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กองวิเคราะห์โครงการและประเมินผล. **ยุทธศาสตร์และ
แผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ.2548-2550).** 2546.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ. **ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา.** กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐาน
การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2545.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ. **รวมบทความผลงานวิจัยราชภัฏพัฒนาท้องถิ่น ครั้งที่ 1.** กรุงเทพฯ
: บริษัทชินซิค คอม-ดีไซน์ แอนพริ้นส์ จำกัด, 2542.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. **การสร้างมาตรวัดในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์.**
กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2537.
- สุวิมล ดิงกานันท์. **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 1
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- อकिन รพีพัฒน์, ม.ร.ว. และคณะ. **คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา.** ขอนแก่น : สถาบันวิจัย
และพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. **วิธีคิดเชิงซ้อนในการวิจัยชุมชน พลวัตและศักยภาพของชุมชนในการ
พัฒนา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.
- ติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
http://www.ismed.or.th/intro-ismed/stabdard_main.Php. (2 ตุลาคม 2547).
- ยุทธศาสตร์การพัฒนา (สาขาบริหารและการจัดการ). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
http://www.bma.go.th/policy/plan6_section2_1_4.html. (2 ตุลาคม 2547).